

Milyennek látnak minket a magyarok?

Lorraine Rocco a *The Philadelphia Inquirer* 1987. évi augusztus 23-i, vasárnapi számában cikket írt *Cherry Hill könyvtára tetszést aratott Magyarországon* címmel. A cikket az alábbiakban közöljük teljes terjedelmében.

*

Ha Magyarországon valamiféle „dupla vagy semmi” játékban abban versenyeznének, ki tud több kérdésre felelni, néhányan a résztvevők közül képesek lennének választ adni a következőkre:

Hol van Cherry Hill könyvtára?

Hány tagja volt a könyvtárnak 1984-ben?

Hány könyvet kölcsönöztek ki a könyvtárból 1984-ben?

Hol található az olvasóterem?

Hogy ez lehetetlen? Egyáltalán nem az, ha az illetők elolvasták a *Könyvtáros* című magyarországi folyóirat ez évi májusi számát, amelyben helyet kapott Kellner Béla „Egy amerikai könyvtár olvasója voltam” című cikke.

Ez a folyóirat a napokban érkezett meg Magyarországról David C. Munn, a Cherry Hill-i könyvtár igazgatójának címezve. Második lapján angol nyelvű dedikáció olvasható: „Cikketmet David C. Munn úrnak és munkatársainak ajánlom”, az aláírás: Kellner Béla.

– Megdöbbentem, amikor fellapoztam a folyóiratot, és láttam, hogy egy egész cikk található benne könyvtárunkról és annak szolgáltatásairól, mégpedig részletes és igen pontos információkkal – mondotta Munn, amikor megmutatta a folyóiratot látogatóinak. A folyóirat számot egyébként szeptember 20-áig közszemlére tették ki a könyvtárban.

– Talán mondanom sem kell, mennyire büszke vagyok – mondta. – Nem túl gyakran fordul elő, hogy egy New Jersey-i könyvtár a nemzetközi érdeklődés homlokterébe kerül.

Az viszont némi gondot okozott Munn-nak,

hogy a kérdéses cikk magyar nyelven íródott.

– Semmit sem értettem belőle, kivéve a „Cherry Hill”, a „Cherry Hill News”, a „The Philadelphia Inquirer” és a „Wall Street Journal” szavakat – mesélte, rámutatva a szövegben a megfelelő helyekre.

De nem kellett sokáig kutatnia fordító után. Haladéktalanul Körös Alizhoz fordult, a könyvtár egyik rész munkaidős munkatársához, aki 78 esztendővel ezelőtt Magyarországon született, és folyékonyan olvas és beszél magyarul.

– Olyan izgatott voltam – mesélte Körös Aliz később –, és annyira meglepődtem, amikor megláttam a lapot, hogy alig tudtam kivárni, amíg hazavihetem és elolvashatom. És amikor a cikk végére értem, így szóltam: Hogy az ördögbe tudta összeszedni (Kellner Béla) ezeket az információkat? Annyira pontosak voltak, hogy nem akartam hinni a szememnek.

Kellner, a cikk szerzője, a Kaposvári Megyei Könyvtár 78 éves nyugalmazott igazgatója. Ismereteit akkor szerezte, amikor tavaly több alkalommal felkereste a Cherry Hill-i könyvtárt. Feleségével, Margittal meglátogatták Cherry Hill-ben lakó lányukat, Juditot és családját. Judith Illy elmondotta, hogy édesapja gyakran elkísérte unokáját, a 14 esztendőes Nicole-t a könyvtárba.

– Apámra igen jó benyomást tett a könyvtár – meséli Judith Illy, a philadelphiai orvosakadémia kutató orvosa. – Nagyon színvonalasnak találta, és meglepte őt, milyen sokan látogatják és használják állományát.

Kellner négy lapos cikkéhez a könyvtárat ábrázoló grafikus ábra is készült, az épület mindhárom szintjének alaprajzával.

Körös Aliz, aki élőszóban több látogatónak is lefordította a cikket, elmondotta, hogy Kellner írásából kitűnik: „rangrejtve” végezte megfigyeléseit, vagyis nem árulta el, hogy kol-

léga, hogy ő is könyvtáros. Egyszerűen kiváltott egy látogatójegyet, és igénybe vette a könyvtár szolgáltatásait.

A részletek ismertetése előtt általános leírást ad Cherry Hillről. Közli, hogy a városban az emberek többsége saját családi házában lakik, de hozzát teszi, hogy egyesek „három-ötemeletes” épületek bérlakásaiban élnek.

A levegő – amint írja – „viszonylag tiszta”. Sok a zöldterület, a virágoskert és a gyümölcsös, valamint a „sportpálya, nyitott és fedett egyaránt”. Elismerően szól Cherry Hill „szép, modern iskoláiról”, amelyekben „igen jól ellátott könyvtárak” vannak, de megállapítja, hogy ennek ellenére sok gyerek keresi fel a városi közművelődési könyvtárat.

Összefoglalót ad a könyvtár történetéről, leírja építészeti sajátosságait, dicséri a tágas parkolót, külön megemlítve, hogy a látogatók gépkocsival érkeznek. A parkolás ingyenes, és „addig maradhatnak ott, ameddig akarnak” teszi hozzá.

Némi nosztalgiával állapítja meg, hogy a Cherry Hill-i könyvtárra nagyobb figyelmet fordítanak a helyi hírközlő eszközök, mint náluk odahaza a legtöbb magyarországi könyvtárra. Elmondja, hogy a helyi újságok gyakran beszámolnak munkájáról, tevékenységéről, és a cikkeket időnként fényképek is tarkítják.

A magyar szerzőnek tetszett a „modern, gépésített kölcsönzési adminisztráció”, leírja, hogyan rögzítik a könyvek és a kölcsönzők adatait, és miképp tüntetik fel a lejárat idejét

a könyv tábláján elhelyezett kölcsönzőjegyen.

Kellner ezután statisztikai adatokat közöl a forgalomról, és összeveti az 1980. és az 1984. év költségvetését. (1984-ben a könyvtárnak 65 478 beiratkozott olvasója volt, és 115 ezer könyvet kölcsönöztek.) Bár a szerző nem említi meg, honnan szerezte e számadatokat, Munn feltételezi, hogy a könyvtár nyilvántartásaiból származnak.

Noha Kellner egyszer sem említi Munn nevét szerint, a cikk utolsó bekezdésében szól róla, amikor is utal a könyvtárak és a könyvtárosok egyetemes problémájára.

Körös Aliz fordításában ez így hangzik: „Ha beszéltem volna az igazgatóval, és megkérdezem tőle, elegendő-e a pénz, ami rendelkezésére áll, bizonyára azt válaszolja: nem elegendő.”

Munn, ez a kötelességtudó könyvtáros, gondoskodni kíván róla, hogy mindezeket az információkat megőrizték a leendő könyvtárlátogatók számára is. A magyar folyóiratot annak rendje és módja szerint elhelyezik a könyvtár raktárának polcán, és meglétét feltüntetik a katalógusban.

★

A *Philadelphia Inquirer* cikkét két illusztráció kíséri. Az elsőt Körös Aliz látható, a könyvtár igazgatójával, kezükben a *Könyvtáros* májusi számával, amint elmélyülten tanulmányozzák Kellner Béla írását; a másikon Fábíán Zitának a könyvtárról lapunkban megjelent rajza látható.

